

Komentari Dejana R. Popovic, dipl. inz.
Beograd, Stevana Sremca 18:

Predmet: Misljenje o izveštaju o analizi veleprodajnog tržišta širokopojasnog pristupa

V e z a: [Javne konsultacije o izveštaju o analizi veleprodajnog tržišta širokopojasnog pristupa \(tržište 5\)](#)

http://www.ratel.rs/upload/documents/javne_rasprave/Izvestaj_o_analizi_trzista_5_03_10_2012.pdf

1. E-mail od 18.10.2012. godine:

Zasto se ne vrsi analiza maloprodajnog tržišta širokopojasnog pristupa koje je od veceg znacaja za ostvarivanje prava i interesa krajnjih korisnika, a vrsi analiza veleprodajnog tržišta širokopojasnog pristupa koje je prvenstveno od interesa operatora? Zasto se vrsi analiza trzista sirokopojasnog pristupa, a ne vrsi i analiza uskopojasnog pristupa? Zasto bi se uopste vrsila analiza trzista takvog pristupa, kada se takavo trziste samo pominje u prelaznim i završnim odredbama iz clana 145. stav 1. tacka 5. Zakonu o elektronskim komunikacijama, dok se u odredbama iz clan 55. stav 1. tacka 1. ZEK-a kojima se regulise univerzalni servis pominje "*funkcionalni pristup Internetu*"?

Da li se u danasnje sveopstem "*dobu pristupa*" izraz "*pristup*" (clan 4. tacka 38. ZEK-a) odnosi na funkcionalni pristup, sirokopojasni pristup i/ili uskopojasni pristup elektronskoj komunikacionoj mrezi, (*javno dostupnoj*) elektronskoj komunikacionoj usluzi, informacionoj usluzi, informaciono-komunikacionoj mrezi "Internet" ili informaciono-komunikacionoj usluzi pruzenoj pomocu te globalne i/ili neke druge mreze stare i/ili nove generacije? Drugim recima, na koju telesnu ili bestelesnu, materijalnu ili nematerijalnu stvar se odnosi funkcionalni, uskopojasni i sirokopojasni pristup? Da li je moguće da je "*sirina opsega*" (izrazena u kHz ili MHz), u doba pristupa, postala sinonim za "*digitalni protok*" ili "*digitalnu brzinu*" (izrazena u kbit/s ili Mbit/s)?

Na odgovarajucoj internet stranici Evropske komisije ([revised regulatory framework](#)) dat je danasnji regulatorni okvir za elektronske komunikacije u EU:

The framework is made of a package of five Directives and a Regulation (unofficially consolidated versions)

- [Directive \(2002/21/EC\) on a common regulatory framework as amended by Directive 2009/140/EC \("Better Regulation Directive"\)](#)
- [Directive \(2002/19/EC\) on access and interconnection as amended by Directive 2009/140/EC \("Better Regulation Directive"\)](#)
- [Directive \(2002/20/EC\) on the authorisation of electronic communications networks and services as amended by Directive 2009/140/EC \("Better Regulation Directive"\)](#)
- [Directive \(2002/22/EC\) on universal service and users' rights relating to electronic communications networks and services as amended by Directive 2009/136/EC \("Citizens' Rights Directive"\)](#)
- [Directive \(2002/58/EC\) on privacy and electronic communications as amended by Directive 2009/136/EC \("Citizens' Rights Directive"\)](#)
- [Regulation \(EC\) No 1211/2009 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 establishing the Body of European Regulators for Electronic Communications \(BEREC\) and the Office](#)

The amending Directives

- [Directive 2009/140/EC \("Better Regulation Directive"\)](#)
- [Directive 2009/136/EC \("Citizens' Rights Directive"\)](#)

Prema tome, u izveštaju treba da pise kao u gornjem tekstu: Direktiva (2002/21/EC) o zajednickom regulatornom okviru koja je izmenjena i dopunjena Direktivom 2009/140/EC ("Direktiva o boljoj regulativi"); itd. i tsl.

Ako se u ovom izveštaju daje analiza velikoprodajnog trzita sirokopojasnog pristupa, samo zato da bi se u zakljucku (tacka 7) "Telekom Srbija" proglasio operatorom sa ZTS na ovom trzistu, pitam se pitam - cemu onda sluze mnogobrojne odrednice tacke 3.2. u kojiima se uglavnom razmatraju i pitanja maloprodajnog trzista (sirokopojasnog) pristupa Internetu?

Iskreno,
Dejan Popovic
Beograd, 18. oktobar 2012.

P. S. - Korisne veze:

<http://www.itu.int/osg/spu/publications/birhofbroadband/faq.html>
<http://www.etsi.org/WebSite/Technologies/WirelineBroadband.aspx>

2. E-mail od 21.10.2012. godine:

U tacki 3. pasus 3. ovog izveštaja iznet je neverovatan stav, pravi "biser". On glasi: " *Postojeci stav jeste da se regulacijom sirokopojasnog pristupa na veleprodajnom nivou osigurava dobar nivo trzisne konkurencije i na maloprodajnom nivou. U vezi sa ovim stavom, znacajno je napomenuti da su maloprodajno i veleprodajno trziste sirokopojasnog pristupa medjusobno uslovljeni sto se ogleda u tome da traznja za uslugama na veleprodajnom trzistu proizilazi iz traznje na maloprodajnom trzistu.*"

Da li je ovaj "postojeci stav" stav RATEL-a ili nekog drugog domaceg ili stranog kompetentnog organa ili organizacije, i u kom dokumentu je iznet? Bilo bi interesantno znati kakav stav o ovom "postojecem stavu" ima Komisija za zastitu konkurencije, s obzirom na clan 60. stav 3. Zakona elektronskim komunikacijama (koji se odnosi na medjusobnu saradnju).

Licno mislim da je nelogican i neprincipijelan "postojeci stav" po kom je opravdano vrsiti analizu veleprodajnog trzista *originacije* i *terminacije* poziva u javnoj telefonskoj mrezi na fiksnoj lokaciji zajedno sa analizom maloprodajnog trzista pristupa javnoj telefonskoj mrezi na fiksnoj lokaciji za rezidencijalne i nerezidencijalne korisnike, s jedne strane, a neopravdano vrsiti analizu veleprodajnog trzista sirokopojasnog pristupa (Internetu) zajedno sa analizom maloprodajnog trzista sirokopojasnog pristupa (Internetu), ukljucijuci i uskopojasni i zakonom propisan *funkcionalni pristup Internetu*, s druge strane.

Iskreno,
Dejan Popovic

Beograd, 21. oktobar 2012.